

Załącznik do uchwały NR XIII/122/11
Rady Miejskiej w Gryfinie
z dnia 24 listopada 2011 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2011 - 2016**

Gryfino 2011

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. OCENA SYTUACJI	4
1.1. Świadomość wśród młodzieży co do szkodliwości spożywania narkotyków	5
1.2. Problem narkomanii w Mieście i Gminie Gryfino	6
2. MISJA PROGRAMU	12
3. INTERESARIUSZE PROGRAMU	12
4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	12
5. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	12
6. KIERUNKI DZIAŁAŃ	13
6.1 Kierunki działań do celu szczegółowego 1	13
6.2 Kierunki działań do celu szczegółowego 2	14
6.3 Kierunki działań do celu szczegółowego 3	14
6.4 Kierunki działań do celu szczegółowego 4	14
7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	15
SPIS WYKRESÓW I TABEL	16

WSTĘP

Narkomania jest istotnym problemem społecznym, medycznym, prawnym, kulturowym i politycznym. Zjawisko narkomanii ma charakter procesu: postępuje, ewoluuje odznacza się zróżnicowaną dynamiką. Dzisiaj narkomania to nie tylko subkultura, a wręcz moda narkotykowa, która przebiega zgodnie z zachodzącymi w niej trendami.

Wraz z otwarciem granic polska narkomania zaczęła się upodabniać do światowych standardów. Wolniejszy proces widocznych zmian zdrowotnych czy społecznych i coraz łatwiejszy beziniekcyjny sposób zażywania narkotyków sprzyja ich upowszechnianiu. Konsekwencją tego są zmiany struktury społecznej samych zażywających oraz sposobów i miejsc dystrybucji narkotyków. Dotyczą one obecnie nie tylko młodych ludzi z patologii społecznych. Współczesny narkoman to człowiek czysty, dobrze ubrany, często pochodzący z tzw. „dobrego domu”, będący uczniem, studentem, lekarzem, policjantem, urzędnikiem, biznesmenem, artystą itp.

Narkotyki są dostępne nie tylko na ulicach, dworcach, bazarach, w parkach, ale także w dyskotekach, pubach, szkołach, uczelniach. Dilerzy oferują narkotyk na telefon lub przez internet. Rynek narkotykowy natomiast wytwarza coraz więcej zmodyfikowanych środków psychoaktywnych.

Narkomania, to nie tylko problem wielkich miast. Narkotyki docierają do małych miasteczek i wsi. Występuje różne natężenie w poszczególnych regionach kraju, jednak szczególnie zagrożonymi są m.in. zachodnie regiony przygraniczne.

Koszty leczenia i resocjalizacji narkomanów są tysiąckrotnie wyższe od środków finansowych przeznaczanych na ten cel.

Dlatego też tak ważnym jest profilaktyka, zapobieganie i ograniczanie podaży narkotyków.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii został opracowany w oparciu o założenia ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) o przeciwdziałaniu narkomanii, Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016 oraz Wojewódzki Program Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2006-2015.

Zgodnie z w/w ustawą przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomani 2011-2016

3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,

5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Przy opracowaniu Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 –2016 zostały wykorzystane dane pochodzące z:

1. Raportu Krajowego 2009: Sytuacja narkotykowa w Polsce,
2. Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2006-2015;
2. Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie;
3. Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie;
4. Punktu Konsultacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie

1. OCENA SYTUACJI

Popyt na narkotyki mierzony jest rozpowszechnieniem ich konsumpcji. Dysponujemy kilkoma źródłami informacji na ten temat, w szczególności danymi dotyczącymi rozpowszechnienia używania narkotyków wśród młodzieży szkolnej. Najnowsze wyniki pochodzą z badania zleconego przez KBPNw 2008 r. Fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS). Był to kolejny pomiar, którego pierwsza edycja odbyła się w 2003 r.

Celem projektu było zbadanie aktualnej konsumpcji substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną. Badanie zrealizowano metodą audytoryjną i objęło młodzież uczęszczającą do ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Badani uczniowie pytani byli o używanie narkotyków w ciągu ostatniego roku, a następnie proszeni o wymienienie trzech używanych substancji psychoaktywnych.

Z raportu wynika, że w 2008 r. kontakt z narkotykami w ciągu ostatniego roku zadeklarowało 15%, czyli nastąpił spadek o 9 punktów procentowych w stosunku do

pomiaru z 2003 r. W ostatnim badaniu 12% respondentów miało kontakt z marihuaną lub haszyszem (2003 r. – 18%), a 2% z amfetaminą (2003 r. – 8 %).

Wyniki powyższego badania potwierdzają wcześniejsze rezultaty ogólnopolskiego badania ankietowego na temat używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną z roku 2007, w którym odnotowano stabilizację trendu, a w niektórych przypadkach nawet tendencję spadkową.

1.1 Świadomość wśród młodzieży co do szkodliwości spożywania narkotyków.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 2002 r., szkoła jest zobowiązana do opracowania i realizacji programu profilaktyki szkolnej (uniwersalnej), spójnego z programem nauczania i wychowania oraz adekwatnego do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska, a także do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego uczniów i udzielania uczniom zagrożonym narkomanią i ich rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ponadto gmina w ramach realizacji gminnych programów przeciwdziałania narkomanii wspiera lokalne inicjatywy, które obejmują m. in: szkolne programy edukacyjne, szkolenia dla realizatorów, programy dla młodzieży z grup ryzyka i ich rodzin oraz zajęcia pozalekcyjne.

Dzięki rokrocznie prowadzonym działaniom wzrasta świadomość wśród młodzieży, co do szkodliwości spożywania narkotyków. Programy profilaktyczne prowadzone w szkołach skutkują coraz większą liczbą młodych ludzi wyedukowanych w tej dziedzinie i świadomych konsekwencji zażywania narkotyków.

Jak pokazały wyniki badań prowadzone przez CBOS, główne problemy, na które wskazała młodzież stanowią: nałogi (w tym nałogi związane z używaniem narkotyków), zachowania agresywne wśród rówieśników, problemy w komunikacji w relacjach młodzież – rodzice oraz problemy wynikające z braku akceptacji/uznania w grupie rówieśniczej. Problemy w wymienionych przez młodzież obszarach są wzajemnie powiązane, tj. problemy w jednym obszarze mają swoje konsekwencje w innym. Dla przykładu, zdaniem badanej młodzieży, używanie narkotyków stanowi metodę rozładowywania stresu szkolnego, napięć wewnątrz grup rówieśniczych, a jednocześnie zachowanie symboliczne – manifestację przynależności do grupy.

Używanie narkotyków niesie ze sobą konsekwencje w postaci konfliktów i problemów w innych wymienionych wcześniej obszarach, co jest przez młodzież uświadamiane.

Młodzież zalicza do nałogów zarówno palenie papierosów, picie alkoholu, jak i używanie narkotyków, a używane substancje zaliczają do zbiorczej nazwy używki. Warto przy tym zwrócić uwagę, że narkotyki wg uczniów nie posiadają specjalnego statusu w porównaniu z tytoniem i alkoholem. Jak pokazały wyniki badań narkotyki stanowią substancje z tej samej kategorii językowej i użytkowej co papierosy, piwo czy wódka.

Uczestnicy dyskusji nie postrzegają narkotyków przez pryzmat poważnego problemu młodzieży, uważają jednak, że mogą stanowić istotny problem dla jednostek – głównie na skutek: braku “kultury brania” (np. wzięcie zbyt dużej dawki, używanie w nieodpowiednich miejscach), brania “problemowego” (wg badanych uczniów ważne są nie tyle same narkotyki, co motywy, dla których zaczyna się ich używać) oraz popadnięcia w “złe towarzystwo”.

Zdaniem uczniów, głównie gimnazjalistów, używanie narkotyków staje się coraz bardziej powszechnym zjawiskiem. Uczestnicy dyskusji zauważają pewne trendy w używaniu narkotyków, takie jak: spowszednienie brania narkotyków (narkotyki jako element codzienności), obniżenie wieku osób, które zaczynają swój kontakt z narkotykami, łatwy dostęp do narkotyków, powstanie sklepów z dopalaczami, które – zdaniem uczniów – zacierają granice między narkotykami a innymi substancjami psychoaktywnymi.

Niektórzy, szczególnie eksperymentujący z narkotykami uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, uważają, że skala zjawiska używania narkotyków przez młodzież nie narasta, a nawet maleje. W ich odczuciu stanowi to efekt aktywnej działalności policji w tym zakresie.

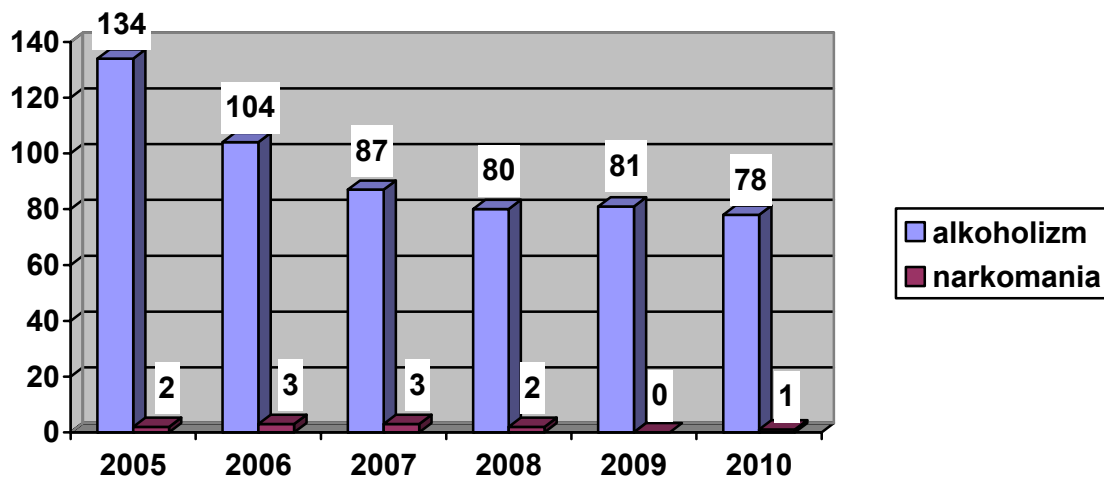
Młodzież jest w pełni świadoma negatywnych konsekwencji zażywania narkotyków. Powszechnie znane są wszelkie negatywne skutki przyjmowania narkotyków w zakresie m.in. zdrowia psychicznego i fizycznego, konfliktów z otoczeniem społecznym czy też konfliktów z prawem. Największe niebezpieczeństwo związane z zażywaniem narkotyków w opinii badanych uczniów stanowi zagrożenie uzależnieniem.

1.2 Problem narkomanii w Mieście i Gminie Gryfino

Zdaniem specjalistów istnieją pewne zachowania i postawy zwiększające ryzyko narkomanii po stronie jednostki: niski poziom uspołecznienia, niski poziom odpowiedzialności i obniżony poziom poczucia własnej wartości. Do tego dochodzą te, które zwiększają uzależnienie narkotyczne: konflikty w rodzinie, obciążenie chorobami psychicznymi, wysoka tolerancja na substancje uzależniające i obecność środowiska patologicznego.

Poniżej przedstawiono porównanie liczby rodzin objętych na przestrzeni lat 2005-2010 pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie, gdzie podstawową przyczyną przyznania pomocy był problem uzależnienia od alkoholu lub narkotyków.

Wykres nr 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie /porównanie problemu alkoholizmu z problemem narkomani/

dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie

Rodziny, w których występuje uzależnienie od alkoholu stanowią ok. 0,05% ogółu rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. W analizowanym okresie czasu – przedstawionym na wykresie, liczba rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu ma tendencję malejącą, natomiast liczba rodzin, w których występuje problem uzależnienia od narkotyków utrzymuje się cały czas na podobnym poziomie.

Określenie skali narkomanii jest trudne ze względu na powszechne zaprzeczanie istnienia problemu przez samych zażywających.

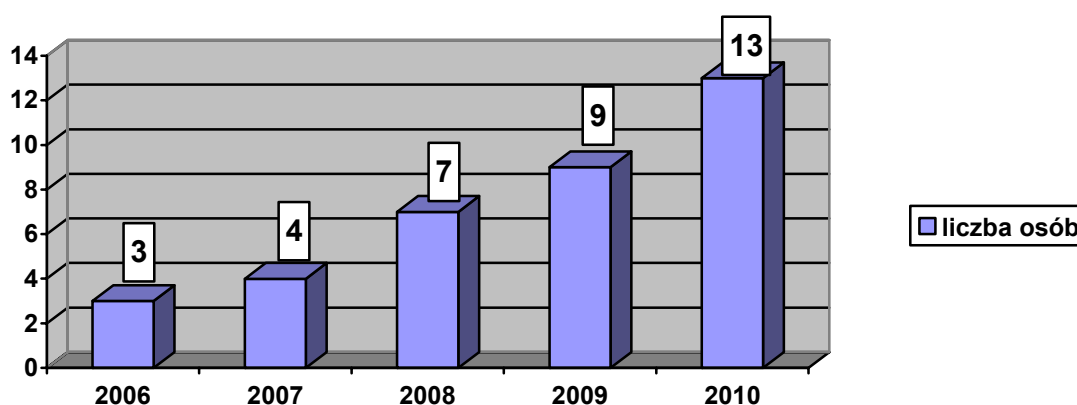
Oszacowania liczby narkomanów przeprowadzane różnymi metodami sugerują, że w Polsce jest od 32 do 60 tys. narkomanów, tj. osób używających regularnie narkotyków w sposób powodujący poważne problemy. Według Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie oraz badań regionalnych określa się, że liczba narkomanów w województwie zachodniopomorskim wynosi nie mniej niż 2,5 tys. osób do maksymalnie 4 tys. osób.

Zgodnie z art. 26 pkt. 5 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, świadczenia w zakresie leczenia, rehabilitacji i reintegracji są udzielane osobie uzależnionej bezpłatnie, niezależnie od jej miejsca zamieszkania w kraju. Udzielanie świadczeń zdrowotnych osobom uzależnionym od narkotyków zorganizowane jest w oparciu o sieć placówek ambulatoryjnych i stacjonarnych, posiadających status publicznych lub

niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. Podstawowym ogniwem pierwszej interwencji i pomocy psychologicznej są placówki ambulatoryjne, przede wszystkim Poradnie Profilaktyki i Leczenia Uzależnień.

W Poradni Uzależnienia od Alkoholu w Gryfinie, gdzie, mimo, iż przeznaczona jest dla osób z problemem alkoholowym, to także tam zgłaszają się pacjenci i rodziny pacjentów uzależnionych od narkotyków. W Punkcie Informacyjno Konsultacyjnym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczba osób korzystających z dyżuru terapeuty do spraw uzależnień od narkotyków ma tendencję rosnącą i przedstawia się w poszczególnych latach następująco:

Wykres nr 2. Liczba osób korzystających z pomocy terapeuty do spraw uzależnień od narkotyków w latach 2006 - 2010

dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie

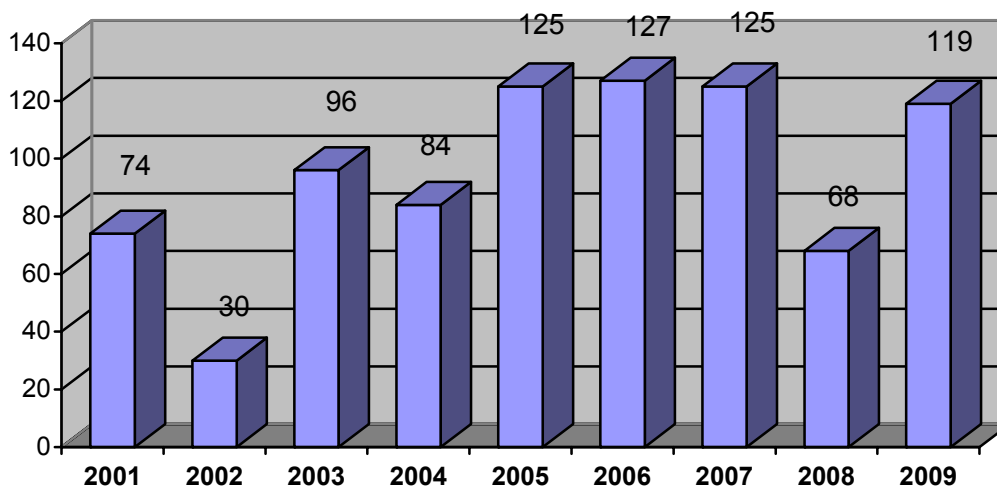
Mieszkańcy gminy Gryfino korzystają także z ambulatoryjnej opieki medycznej w zakresie działalności Poradni Zdrowia Psychicznego znajdujących się na terenie miasta Gryfina. Jednak nie udało się ustalić ile konsultacji udzielono osobom uzależnionym od narkotyków.

Narkotyki praktycznie są wszędzie tam, gdzie są młodzi ludzie. Rodzaje narkotyków nie odbiegają od tych na zachodzie Europy. Każda nowość od razu pojawia się na rodzimym rynku. Zależy to od pomysłowości i przedsiębiorczości dealerów. Ze względu na dynamiczny rozwój narkobiznesu w Zachodniopomorskim dostępność do narkotyków jest łatwiejsza niż w innych regionach kraju.

W Komendzie Powiatowej Policji w Gryfinie odnotowuje się wzrost ujawnialności tego typu przestępstw, co jest zjawiskiem bardzo pozytywnym.

Ilość stwierdzonych przestępstw narkotykowych w latach 2001 -2009 ilustruje poniższy wykres.

Wykres nr 3. Przeszestępstwa narkotykowe w powiecie gryfińskim w latach 2001 – 2009

dane z Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie

Przeszestępstwa narkotykowe stanowią 5,8 % ogółu przestępstw.

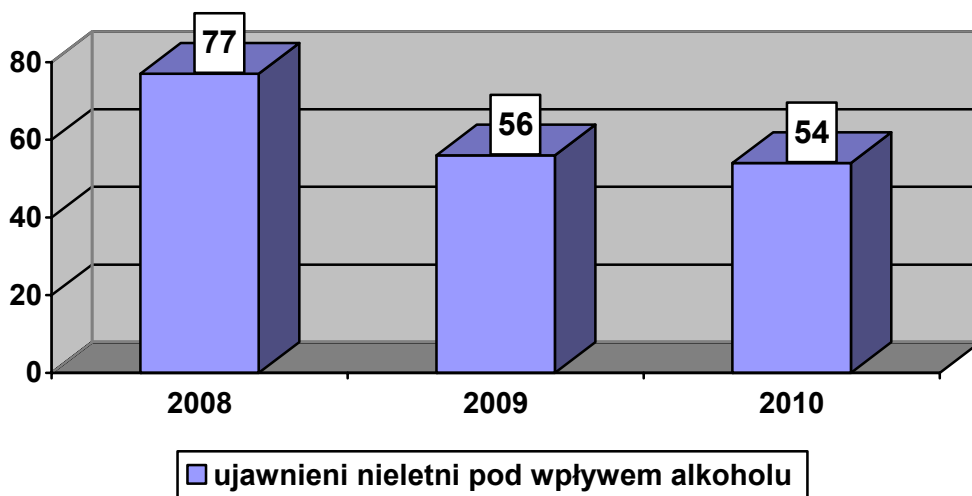
Przeszestępczość, w jakiegokolwiek formie ma miejsce, zawsze burzy porządek publiczny, burzy spokój, powoduje krzywdę, stratę, ból fizyczny lub psychiczny. Wielu specjalistów różnych dziedzin zastanawia się nad tym, jak to się dzieje, że mimo tylu prób przeciwdziałania, dochodzi do tylu aktów przemocy, wandalizmów i kradzieży, że pojawiają się nowi sprawcy przemocy, że grzeczne do tej pory dzieci ulegają demoralizacji i popełniają czyny zatrważające rodziców i znajomych, jak to się dzieje, że coraz więcej młodzieży popada w konflikt z prawem, a czyny nieletnich są coraz brutalniejsze w swoim wyrazie.

Przeszestępczość nieletnich jest wypadkową wielu czynników, takich jak:

- kryzysu w rodzinie (rozluźnienie więzi rodzinnych, niewydolność wychowawcza, niekorzystne wzorce osobowe – alkoholizm, narkomania))
- niepowodzeń szkolnych (brak zainteresowań i miejsc do ich rozwijania, zagospodarowania wolnego czasu)

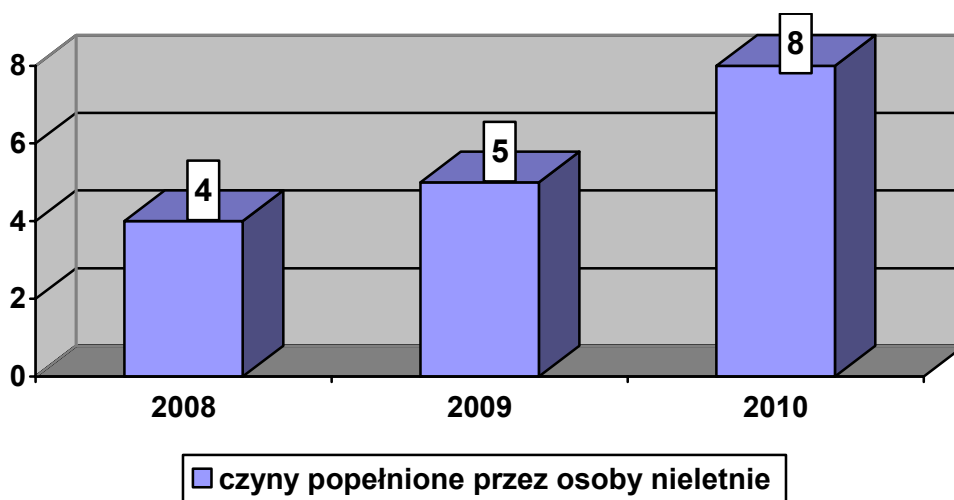
Zagrożeniem dla zdrowia oraz życia dzieci i młodzieży, a także przyczyną wielu negatywnych zachowań jest zjawisko narkomanii i alkoholizmu, które w większości przypadków mają swoją genezę w patologii rodziny. Nie można tutaj pominąć znaczenia takich czynników jak: ciekawość, naśladowanie dorosłych, zaburzenia natury osobowościowo – emocjonalnej itp.

Wykres nr 4. Ujawnieni nieletni będący pod wpływem alkoholu w latach 2008 – 2010

dane z Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie

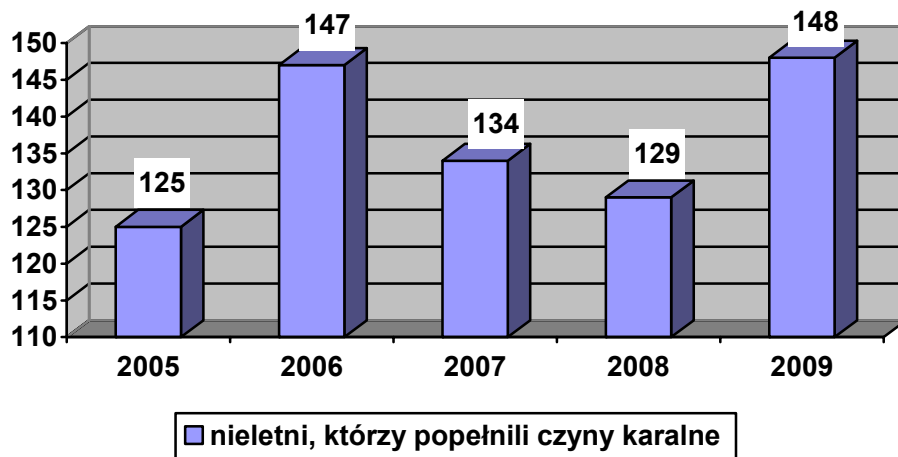
Wykres nr 5. Czyny popełnione przez osoby nieletnie z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w latach 2008 – 2010

dane z Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie

Popelnianie czynów karalnych przez nieletniego, mimo stosunkowo dużych rozmiarów, znacznego stopnia dynamiki i wysokiego współczynnika, stanowi margines tego społecznego zjawiska jakim jest przestępczość w ogóle. Jest to margines, którego istnienie nie powinno być lekceważone ani też wyolbrzymiane. Na podstawie analizy okoliczności popelniania czynów karalnych przez nieletniego, zauważyć można, że stopień ich społecznego niebezpieczeństwa jest dużo mniejszy w porównaniu z przestępstwami popelnianymi przez dorosłych.

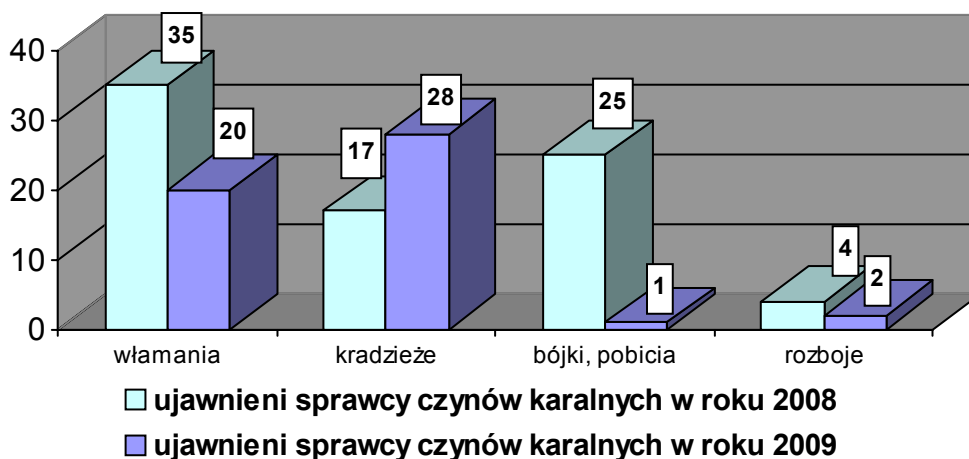
Wykres nr 6. Liczba osób nieletnich, które popełniły czyny karalne w latach 2005-2009.

dane z Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie

Najczęściej popełnianymi przez nieletnich czynami karalnymi były czyny określone w poniższym wykresie.

Wykres nr 7. Liczba ujawnionych nieletnich – sprawców czynów karalnych w latach 2008-2009 wg rodzaju popełnionego czynu.

dane z Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie

Z danych wynikających z Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie można wywnioskować, że głównym motywem działania przestępczego nieletnich jest najczęściej chęć łatwego i szybkiego zdobycia środków materialnych, brak konsekwencji prawnych –

poczucie bezkarności, wzrost agresji wśród młodzieży, brak poszanowania dla dorosłych, ale przede wszystkim zanikająca rola wychowawcza ze strony rodziców.

Nieletni, którzy popełnili czyny karalne to przede wszystkim chłopcy w wieku 13-16 lat, czyli gimnazjaliści.

Na terenie gminy Gryfino nie stwierdza się występowania subkultur młodzieżowych i nowych ruchów religijnych tzw. „sekt”.

2. MISJA PROGRAMU

Promocja zdrowia i alternatywnego sposobu spędzania czasu wolnego.

3. INTERESARIUSZE PROGRAMU

Gminny program przeciwdziałania narkomanii swym zasięgiem obejmuje wiele grup docelowych. W części profilaktycznej jest to ogół społeczeństwa, ale przede wszystkim dzieci i młodzież, w tym młodzież z grup ryzyka. W części dotyczącej leczenia program adresowany jest do osób używających narkotyki w sposób szkodliwy i uzależnionych od nich. W realizacji Programu udział wezmą także niżej wymienieni partnerzy: Urząd Miasta i Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gryfiński Dom Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska, Policja, placówki oświatowe, kluby sportowe, lokalne media i inni.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów społecznych.

5. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież.
2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
3. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji i ograniczania szkód zdrowotnych.
4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.

6. KIERUNKI DZIAŁAŃ

W nowoczesnych koncepcjach profilaktycznych podkreśla się, że na poziomie wczesnego zapobiegania podział na alkohol, narkotyki i papierosy nie ma uzasadnienia, bowiem mechanizmy i motywy sięgania po środki psychoaktywne są bardzo zbliżone. Nowoczesne podejście do profilaktyki używania substancji, psychoaktywnych obejmować, zatem powinno różne środki (alkohol, narkotyki, tytoń).

Pamiętać należy, że zadania profilaktyczne są realizowane także przez takie instytucje jak:

- przedszkola, szkoły,
- zakłady opieki zdrowotnej i inne podmioty działające w ochronie zdrowia,
- środki masowego przekazu,
- inne

Dwie ustawy regulują kwestie związane z leczeniem uzależnionych od narkotyków – ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii i ustawa o ochronie zdrowia psychicznego. Obydwie promują zasadę dobrowolności i nieodpłatności leczenia.

Na terenie gminy działają dwie Poradnie Zdrowia Psychicznego, Poradnia Uzależnienia od Alkoholu oraz Punkt Informacyjno Konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w którym jeden dzień w tygodniu dyżur pełni instruktor terapii uzależnień od narkotyków.

6.1 Kierunki działań do celu szczegółowego 1.

Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież.

- ◆ uwzględnianie problematyki narkomanii w lokalnej strategiach rozwiązywania problemów społecznych,
- ◆ w spieranie przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w rozwijaniu działań profilaktycznych, w szczególności obejmujących diagnozę problemu używania narkotyków na terenie szkoły i realizację adekwatnego do potrzeb programu profilaktycznego,
- ◆ wspieranie programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, w szczególności programów, które uzyskały rekomendacje Krajowego Biura

do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Ministerstwa Edukacji Narodowej lub Instytutu Psychiatrii i Neurologii

- ◆ zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym poprzez wskazanie możliwości jego pożytecznego spędzania,
- ◆ realizacja programów wczesnej interwencji, alternatywnych stylów bycia, wspierania rozwoju osobistego i promocji zdrowia,
- ◆ realizacja programów profilaktycznych adresowanych do rodziców,

6.2 Kierunki działań do celu szczegółowego 2.

Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

- ◆ opracowanie oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat narkomanii,
- ◆ prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii,
- ◆ współpraca z mediami

6.3 Kierunki działań do celu szczegółowego 3.

Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji i ograniczania szkód zdrowotnych.

- ◆ wzmacnianie istniejącego systemu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom /pomoc terapeutyczna, psychologiczna, prawna, socjalna/
- ◆ wspieranie programów redukcji szkód i działań ukierunkowanych na reintegrację społeczną osób uzależnionych.
- ◆ organizowanie i wspieranie szkoleń adresowanych do różnych grup realizatorów: lekarzy, pielęgniarek, terapeutów

6.4 Kierunki działań do celu szczegółowego 4.

- ◆ organizowanie i wspieranie szkoleń na temat konstruowania programów profilaktycznych,
- ◆ organizowanie i wspieranie szkoleń rozwijających umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych,

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomani 2011-2016

- ◆ organizowanie i wspieranie szkoleń w zakresie narkomanii, adresowanych do pracowników oświaty, pomocy społecznej, policji, straży miejskiej, kuratorskiej służby sądowej
- ◆ organizowanie i wspieranie superwizji osób realizujących działania profilaktyczne

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania programu będące w kompetencjach jednostek samorządu terytorialnego są finansowane ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzących tę sprzedaż przedsiębiorców oraz dodatkowo w miarę możliwości z innych środków własnych Gminy.

Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych, a także darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych

Spis wykresów i tabel

Wykres nr 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie /porównanie problemu alkoholizmu z problemem narkomani/.....	7
Wykres nr 2. Liczba osób korzystających z pomocy terapeuty do spraw uzależnień od narkotyków w latach 2006 - 2010.....	8
Wykres nr 3. Przestępstwa narkotykowe w powiecie gryfińskim w latach 2001 – 2009	9
Wykres nr 4. Ujawnieni nieletni będący pod wpływem alkoholu w latach 2008 – 2010	10
Wykres nr 5. Czyny popełnione przez osoby nieletnie z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w latach 2008 – 2010	10
Wykres nr 6. Liczba osób nieletnich, które popełniły czyny karalne w latach 2005- 2009	11
Wykres nr 7. Liczba ujawnionych nieletnich – sprawców czynów karalnych w latach 2008- 2009 wg rodzaju popełnionego czynu	11